

**ผลของโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อความตั้งใจ
ละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
The effects of sexual risk behavior prevention program
on sexual abstinence intention among 6th graders**

บทความวิจัย

วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ

Journal of Nursing Science & Health

ปีที่ 39 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม) 2559

Volume 39 No.1 (January-March) 2016

รุจา ภูไพบูลย์ D.N.S.* ชันฤดี คงศักดิ์ตระกูล Ph.D.** มนฤดี โชคประจักษ์ชัด MS.**

จตุภัค จันทรโชติ MS.*** อรุณศรี เตชะทงส์ MS.** สมร อารียานุชิตกุล MS.**

Rutja Phuphaibul D.N.S.* Chuanruedee Kongsaktrakul, Ph.D.**

Monrudee Chokprajakchad MS.** Jutipak Chantrarachot MS.***

Arunsi Techushong MS.** Samorn Ariyanuchitkul MS. **

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อความตั้งใจละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เก็บข้อมูลนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียน 3 แห่ง รวมทั้งสิ้น เท่ากับ 151 คน เป็นกลุ่มควบคุม 65 คน และกลุ่มทดลองจำนวน 86 คน โปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้สื่อการสอน “กล่องของขวัญวันเกิด” ผ่านกระบวนการกลุ่ม เกม การระดมสมอง การอภิปรายกลุ่ม และการมีส่วนร่วมของครูและผู้ปกครอง เน้นพัฒนาทัศนคติที่ดี รับรู้บรรทัดฐานสังคม และรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองในการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนในอนาคตตามทฤษฎีการวางแผนพฤติกรรมของเอจเซน หรือ Theory of Planned Behavior ผลการศึกษาพบว่าก่อนทดลอง กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีคะแนนความตั้งใจละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนไม่แตกต่างกันทางสถิติ และพบว่าหลังทดลองคะแนนความตั้งใจละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน กลุ่มทดลองแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยใช้การทดสอบ ANOVA ผู้วิจัยเสนอให้มีการนำไปขยายผลในโรงเรียนอื่น และศึกษาผลของโปรแกรมในระยะยาว

คำสำคัญ : ละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ วัยเรียน การวางแผนพฤติกรรม กล่องของขวัญวันเกิด

Abstract

This quasi-experimental research examined the effects of sexual risk behavior prevention program on sexual abstinence intention among 6th graders from 3 schools. Subjects were 151 students, 65 were in the control group and 86 were in the experimental group. The program consisted of learning activities using teaching media “*Birthday Box*” though group activities such as game, brain storming, group discussion and

*corresponding author Ramathibodi school of nursing, Faculty of medicine Ramathibodi hospital, Mahidol University

Email: rutja.phu@mahidol.ac.th

**Ramathibodi school of nursing, Faculty of medicine Ramathibodi hospital, Mahidol University

***Registered nures, Ramathibodi hospital, Faculty of medicine Ramathibodi hospital, Mahidol University Human Potential Development Project, supported by The Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University

participation of teachers and parents. The program emphasized on developing positive attitude, perceived social norm, and perceive behavioral control for sexual abstinent during school years based on Theory of Planned Behavior. Using ANOVA test, the results reveals that before the experiment, both the control and experimental groups did not have significant sexual abstinent intention difference. However, after the experiment, the experiment group showed significant different score of sexual abstinent intention from the control group. ($p < .05$) It is recommended to expand the use of the program in other schools and study the longitudinal effects of the program.

keywords: sexual abstinence, school age, planned behavior, birthday box.

บทนำ

ปัจจุบันการตั้งครภในวัยรุ่นเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทยและมีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งองค์การอนามัยโลกได้กำหนดว่า อัตราการตั้งครภวัยรุ่นหรือสตรีที่อายุน้อยกว่า 20 ปี ควรน้อยกว่าร้อยละ 10 แต่จากสถิติสำนักอนามัยการเจริญพันธ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ปี พ.ศ. 2550-2553 พบว่าสตรีคลอดอายุ 10-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.1, 15.5, 16, และ 16.2 ตามลำดับ¹ การตั้งครภในวัยรุ่นจะเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนต่อสตรีตั้งครภวัยรุ่นและทารกในครภ ทั้งในระยะตั้งครภ ระยะคลอด และหลังคลอด²⁻⁴

การป้องกันปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสำหรับนักเรียนประถมศึกษาช่วงวัยรุ่นตอนต้นก่อนเข้าสู่วัยเจริญพันธ์มีความสำคัญ⁵⁻⁷ วัยรุ่นตอนต้นเป็นช่วงรอยต่อเข้าสู่ระยะวัยรุ่นของการเปลี่ยนแปลงที่มีมากที่สุดในชีวิตระยะหนึ่ง องค์การอนามัยโลกได้กำหนดกลุ่มอายุของวัยรุ่นเท่ากับ 10-19 ปี⁸ วัยรุ่นตอนต้นวัยนี้ เป็นช่วงที่มีความอยากรู้อยากเห็น เริ่มสนใจเพศตรงข้าม มีการเปลี่ยนแปลงร่างกายจากฮอร์โมนทางเพศ การเตรียมความพร้อมโดยการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศจะช่วยให้เด็กวัยเรียนมีภูมิคุ้มกัน สามารถป้องกันและแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับตนทั้งทางด้านสุขภาพทางเพศโดยรวม⁹ ส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้หรือการมีเพศสัมพันธ์¹⁰ การป้องกันพฤติกรรม

เสี่ยงทางเพศจึงเน้นการสร้างทัศนคติเกี่ยวกับการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน นอกจากนั้นการมีส่วนร่วมของกลุ่มที่เป็นบริบทสำคัญของวัยรุ่น การรับรู้กลุ่มอ้างอิง บรรทัดฐานของสังคม และการรับรู้ความสามารถของวัยรุ่นในการควบคุมพฤติกรรม ตามทฤษฎีการวางแผนพฤติกรรมของเอจเซน (Ajzen)¹⁰⁻¹¹ การศึกษาในวัยรุ่นไทยพบว่า เจตคติต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ($r = .428, .126$, และ $.407, p < 0.01$) ตามลำดับ¹² นอกจากนั้นผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง บรรทัดฐานของสังคมต่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศเป็นปัจจัยที่สามารถทำนายความตั้งใจในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ร้อยละ 15.2 ($P < 0.05$)¹³

การป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงในนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นช่วงรอยต่อระยะพัฒนาการเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้น เป็นระยะที่เด็กมีความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเพศตนและเพศตรงข้าม แต่การศึกษาในวัยนี้มีจำนวนจำกัด และควรได้รับการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงในอนาคต โดยเน้นการสร้างทัศนคติเกี่ยวกับการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ป้องกันการท้องไม่พร้อม

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อความตั้งใจละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กรอบแนวคิดการวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยนำกรอบแนวคิดตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) ของเอจเซน^{10,11} มาประยุกต์ใช้ ทฤษฎีนี้ได้ถูกพัฒนาขึ้นเพื่ออธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจ (intention) และการแสดงพฤติกรรมของบุคคล (behavior) ด้วยแนวคิดว่าคุณคนจะแสดงพฤติกรรมต่อเมื่อบุคคลนั้นมีความตั้งใจที่จะแสดงหรือปฏิบัติ และรับรู้ว่าคุณคนสามารถควบคุมพฤติกรรม (perceived behavioral control)^{10,11} ดังกล่าวได้ ความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมของบุคคลได้รับอิทธิพลจากความเชื่อของบุคคล 3 ประการ ได้แก่ 1) ความเชื่อในพฤติกรรม (behavior beliefs) ซึ่งส่งผลถึงทัศนคติของบุคคลต่อพฤติกรรม กล่าวคือถ้าบุคคลเชื่อว่าการแสดงพฤติกรรมนั้นส่วนมากจะเกิดผลดี ก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมดังกล่าว 2) ความเชื่อในบรรทัดฐานของสังคม (normative beliefs) ซึ่งส่งผลถึงการรับรู้บรรทัดฐานของสังคม กล่าวคือ ถ้าบุคคลเชื่อว่าสังคมคิดว่าควรแสดงพฤติกรรมตามความคาดหวัง บุคคลก็จะมีบรรทัดฐานของสังคมด้านบวก ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลเชื่อว่าสังคมคิดว่าตนไม่ควรแสดงพฤติกรรม ก็จะมีบรรทัดฐานของสังคมด้านลบ 3) ความเชื่อในการควบคุมตนเอง (control beliefs) ซึ่งส่งผลถึงความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้าบุคคลเชื่อว่าปัจจัยเอื้ออำนวยต่อการแสดงพฤติกรรมจะรับรู้การควบคุมพฤติกรรมนั้นสูง ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลเชื่อว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการแสดงพฤติกรรม จะรับรู้การควบคุมต่ำ ดังนั้นบุคคลจะใช้ความพยายามและตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมมากยิ่งขึ้นเมื่อบุคคลประเมินแล้วว่าผลดี รับรู้ว่าจะสังคมหรือผู้อื่นที่มีความ

สำคัญต่อตนคิดว่าควรแสดงพฤติกรรมนั้น เช่นครู พ่อแม่ เป็นต้น และรับรู้ว่าคุณคนมีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมดังกล่าวสูง

จากกรอบแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยพัฒนาโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสำหรับนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายตามแนวคิดของเอจเซน¹⁰ ให้สอดคล้องกับปัจจัยที่จะส่งผลต่อการสร้างหรือความตั้งใจละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โปรแกรมที่พัฒนาเน้นกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนักเรียน ผ่านกระบวนการกลุ่มของนักเรียน และให้ครูบิดามารดา/ผู้ปกครองร่วมสะท้อนบรรทัดฐานสังคมและสร้างทัศนคติในการไม่มียุติสัมพันธ์ในวัยเรียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) ชนิดรูปแบบสองกลุ่มทำการทดสอบก่อน-หลัง การทดลอง (two groups pre-post test design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ศึกษาในโรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดกาญจนบุรีพื้นที่ละ 1 โรงเรียน เป็นโรงเรียนในเครือข่ายโรงเรียนต้นแบบทักษะชีวิตทักษะสุขภาพ ภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพประชากรไทย มหาวิทยาลัยมหิดล โรงเรียนมีนักเรียนจำนวน 600-1,500 คน เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มห้องเรียนจากโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง โรงเรียนละ 2 ห้องเรียน เป็นกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน และกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน

เกณฑ์การคัดเลือก

1. กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพศชายและหญิง
3. ไม่เคยเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาการได้รับโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ
4. ไม่มีปัญหาด้านการมองเห็น หรือการพูดที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมกิจกรรม
5. สามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยได้
6. ผู้ปกครองอนุญาตและนักเรียนยินดีเข้าร่วมในการทำวิจัย

เกณฑ์การคัดออก

ปฏิเสธหรือไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมการวิจัยได้ครบทุกขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยที่กำหนดไว้ 6 ครั้ง

สถานที่เก็บข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียน 3 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร จะเชิงเทรา และ กาญจนบุรี

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คำนวณโดยใช้ power analysis โดยกำหนดระดับนัยสำคัญเท่ากับ .05 อำนาจการทดสอบเท่ากับ .80 อ้างอิงผลการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของโปรแกรมของริชา บุนนาค และคณะ⁵ โปรแกรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมตอนต้น คำนวณขนาดอิทธิพล ได้ตามสูตรของ เฮตจ์ และโอลกิน¹⁴ ดังต่อไปนี้

$$S^2 = \frac{(N_E - 1)(S_E)^2 + (N_C - 1)(S_C)^2}{N_E + N_C - 2}$$

จากการคำนวณตามสูตรดังกล่าวได้ขนาดอิทธิพล (d) เท่ากับ .416 ซึ่งหมายถึง มีขนาดอิทธิพลขนาดค่อนข้างใหญ่ เมื่อนำไปเทียบกับตาราง power สำหรับ สถิติ Independent t-test พบว่าต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนกลุ่มละ 20 คน ทั้งนี้เพื่อป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่าง จึงเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอีกกลุ่มละ 20 % (attrition rate) เป็นกลุ่มละ 25 คน และเก็บเพิ่มกรณี drop out ร้อยละ 20 เท่ากับ 30 คนต่อกลุ่มเป็นอย่างน้อย ในการเก็บข้อมูลจริงในโรงเรียน 3 แห่ง แต่ละโรงเรียนได้สุ่มเก็บข้อมูลทั้งห้องเรียน เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 151 คน เป็นกลุ่มควบคุม 65 คน และกลุ่มทดลอง 86 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เครื่องมือในการดำเนินการวิจัย และ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

1.1 โปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นนี้มีเป้าหมายเสริมสร้างความตั้งใจของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพประชากรไทย คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการกลุ่มย่อย 2 ครั้ง เพื่อระดมความคิดในกลุ่มครู พ่อแม่ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่สุขภาพ และวัยรุ่น และนำแนวคิดการพัฒนาระบบการเรียนรู้และสื่อสำหรับวัยรุ่นตอนต้นอายุ 12 ปีในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศโดยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของเอจเซน^{10,11} โปรแกรมเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมผ่านกระบวนการกลุ่มของนักเรียน เพื่อสร้างทัศนคติและการรับรู้ความสามารถ

ในการควบคุมพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ประกอบด้วย เกม การระดมสมอง การอภิปรายกลุ่ม และการแสดงบทบาทสมมติ ร่วมกับการใช้สื่อการสอนอื่น ๆ และสร้างการรับรู้บรรทัดฐานสังคมจากบัตรอวยพรวันเกิดจากบิดามารดาและครู การดำเนินกิจกรรมในห้องเรียนทั้งหมด 6 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที โดยมีหัวข้อเรื่องการดำเนินกิจกรรมดังนี้ สัปดาห์ที่ 1 กิจกรรมการปฐมนิเทศชี้แจงบิดามารดา สัปดาห์ที่ 4 กิจกรรมการสร้างสัมพันธภาพกับผู้เรียนและแจกกล่องของขวัญ และ pretest สัปดาห์ที่ 6 กิจกรรม ”วัยรุ่นวัยใส” สัปดาห์ที่ 8 กิจกรรม ”ทำบุญวันเกิด” สัปดาห์ที่ 10 กิจกรรม ”ชั่วโมงแห่งการท่องเที่ยว” และ สัปดาห์ที่ 12 กิจกรรมปัจฉิมนิเทศสรุป และ posttest รวม 12 สัปดาห์¹⁵

คุณภาพของเครื่องมือ

1. โปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ผู้วิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของภาพการ์ตูน และภาษาที่ใช้ จากนั้นนำมาปรับปรุง ค่า CVI = 0.82 และทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือ กับกลุ่มนักเรียนคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 45 คน โดยการวัดซ้ำ ห่างกัน 1 สัปดาห์ ค่า $r = 0.79$

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของนักเรียน แบบบันทึกข้อมูลส่วนนี้ ประกอบด้วย ข้อมูลด้านเพศ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา อาชีพของผู้ปกครองฯ

ส่วนที่ 2 แบบวัดการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ของโครงการพัฒนาศักยภาพประชากรไทย คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล¹⁵ ซึ่งพัฒนามาจากทฤษฎีการ

วางแผนพฤติกรรมของเอเจน¹⁰ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความตั้งใจในการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ซึ่งสร้างตามแนวทางการสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับความตั้งใจมีพฤติกรรมของเอเจน¹⁶ และผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพยาบาลเด็ก 3 ท่าน ค่า CVI = 0.92 ส่วนคำตอบเป็นแบบประมาณค่า 1-5 คะแนน หากมีคะแนนสูงแสดงว่ามีความตั้งใจในการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสูง

การเตรียมผู้ช่วยวิจัย

ผู้ช่วยวิจัยได้แก่ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาจำนวน 6 คน เป็นผู้ดำเนินการสอนหลักของกลุ่มตัวอย่างชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 มาไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา ทั้งเพศชายและหญิง (โรงเรียนละ 2 คน) เป็นผู้ดำเนินการหลักของกิจกรรมการสอนตามโปรแกรม และพยาบาลวิชาชีพซึ่งมีประสบการณ์ในการพยาบาลเด็กอย่างน้อย 2 ปี จำนวน 3 คน เป็นผู้ช่วยทั่วไป โดยก่อนทำการเก็บรวบรวมข้อมูลประชุมชี้แจงและอบรมได้ชี้แจงรายละเอียดของขั้นตอน และวิธีการดำเนินวิจัยให้ผู้ช่วยวิจัยทราบ แจกหนังสือคู่มือ/แนวทางการจัดกิจกรรม และสื่อประกอบการสอน มีการสอน แสดงและสมมติบทบาท เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในการดำเนินกิจกรรม ระหว่างการจัดกิจกรรมในสถานการณ์จริง นักวิจัยร่วมสังเกตการณ์และให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้การดำเนินการสอดคล้องกับคู่มือ/แนวทางการจัดกิจกรรม

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยนี้ได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการจริยธรรมในการวิจัยในคน จากคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล (ID 03-58-42w) มีการลงนามของบิดามารดาของนักเรียนในหนังสือยินยอม และขอความยินยอมจากนักเรียนโดยการลงนามเช่นกัน

การดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการประสานงาน ประชาสัมพันธ์ และขออนุญาต มีดังนี้

1. ผู้วิจัยนำเรียนจดหมายถึงผู้อำนวยการโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเข้าพบและแนะนำตัวต่อผู้อำนวยการโรงเรียน และครูที่เกี่ยวข้อง

3. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน โดยการจับสลากห้องเรียนเข้ากลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน และคัดเลือกตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้

4. ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่าง โดยครูประจำโรงเรียนแนะนำคณะนักวิจัยเบื้องต้น นักวิจัยแนะนำตัวขอความร่วมมือและชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล และการพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง ส่งหนังสือถึงผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงการพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างและให้ลงนามอนุญาตในการเข้าร่วมวิจัย

5. ผู้วิจัย ครู และผู้ช่วยวิจัย ดำเนินการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างและการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

กลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่าง แนะนำตัว ขอความร่วมมือและชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล และการพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง ส่งหนังสือถึงผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง และให้ลงนามอนุญาตในการเข้าร่วมวิจัย

1. ให้กลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของนักเรียน และ ส่วนที่ 2 แบบวัดการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

2. ให้กลุ่มควบคุมเป็นห้องเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนตามปกติโดยครูประจำโรงเรียน ตามตารางสอนปกติ (จนครบ 12 สัปดาห์)

3. ให้กลุ่มควบคุมทำแบบประเมิน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาอีกครั้ง

กลุ่มทดลอง

1. ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่าง แนะนำตัว ขอความร่วมมือและชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย ขั้นตอนในการร่วมกิจกรรม ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล ส่งหนังสือถึงผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงการพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างและให้ลงนามอนุญาตในการเข้าร่วมวิจัย

2. ให้กลุ่มทดลองตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของนักเรียน และ ส่วนที่ 2 แบบวัดการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน พร้อมกลุ่มควบคุม

3. ให้กลุ่มทดลองได้รับการเรียนการสอนตามปกติโดยครูประจำโรงเรียน ตามตารางสอนปกติ ร่วมกับได้รับโปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ใช้เวลาช่วงกิจกรรมพิเศษ หรือชั่วโมง home room (จำนวน 6 ครั้ง เป็นระยะเวลา 12 สัปดาห์)

- สัปดาห์ที่ 1 กิจกรรมการปฐมนิเทศชี้แจง

- สัปดาห์ที่ 4 กิจกรรมการสร้างสัมพันธภาพกับผู้เรียน pretest และแจกกล่องของขวัญ (ภายในกล่องมีบัตรโปสเตอร์สี่สี เป็นบัตรอวยพรจากบิดามารดา/ผู้ปกครอง และจากผู้ผู้อำนวยการโรงเรียน บัตรทำบุญวันเกิด พวงกุญแจ หนังสือวัยรุ่นวัยใส บัตรแสดงความรักบิดามารดา/ผู้ปกครอง และบัตรแสดงความตั้งใจของนักเรียนในการเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ)

- สัปดาห์ที่ 6 กิจกรรม “วัยรุ่นวัยใส” เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศการทางเพศ คำถามที่พบบ่อยในวัยรุ่นเกี่ยวกับเพศตนเองและเพศตรงข้าม มีหนังสืออ่านประกอบ “คู่มือวัยรุ่นใส” ของ สยาม-แคร่ องค์กรมหาชน

- สัปดาห์ที่ 8 กิจกรรม “ทำบุญวันเกิด”

กิจกรรมเรียนรู้ปัญหาเด็กทุกทอดทิ้งในสถานสงเคราะห์จากการตั้งครร์ไม่พร้อม การป้องกันปัญหา และร่วมกันทำบุญ โดยบริจาคเงินมอบสถานสงเคราะห์

- สัปดาห์ที่ 10 กิจกรรม”ชั่วโมงแห่งการท้อ” กิจกรรมเรียนรู้ประสบการณ์การเป็นหญิงตั้งท้อง มีอุปกรณ์การสอน ชุดเสมือนการตั้งท้อง ที่นักเรียนทั้งหญิงและชาย สามารถสวมและมีกิจกรรมเพื่อออาภิปรายร่วมปัญหาวัยรุ่นตั้งท้อง และการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ
- สัปดาห์ที่ 12 กิจกรรมปัจฉิมนิเทศสรุปบทเรียน และ posttest รวม 12 สัปดาห์¹³

4. ให้กลุ่มทดลองทำส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของนักเรียน และ ส่วนที่ 2 แบบวัดการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน อีกครั้งพร้อมกลุ่มควบคุม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติดังต่อไปนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยใช้สถิติบรรยาย คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่า

เฉลี่ย พิสัย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแตกต่างของข้อมูลทั่วไประหว่างกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองที่ 1 และ 2 โดยใช้สถิติ chi-square

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังได้รับโปรแกรม ในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติ paired t-test

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนระหว่างก่อนและหลังได้รับโปรแกรม ของกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง โดยใช้ สถิติ ANOVA

ผลการวิจัย

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เป็นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียน 3 แห่ง รวมทั้งสิ้นเท่ากับ 151 คน เป็นกลุ่มควบคุม 65 คน และกลุ่มทดลองจำนวน 86 คน แบ่งเป็น ชาย 75 คน หญิง 76 คน พบว่าครอบครัวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้สูงกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน นับถือศาสนาพุทธเกือบทั้งหมด เป็นบุตรคนแรกและมีผลการเรียนอยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่ โดยมีคะแนนสะสมเฉลี่ยมากกว่า 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีลักษณะใกล้เคียงกัน ยกเว้นผลการเรียนที่พบว่ากลุ่มควบคุมมีคะแนนสะสมเฉลี่ยหรือมีคะแนน GPA สูงกว่ากลุ่มทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวควบคุมและกลุ่มทดลอง (N = 151)

ข้อมูล	กลุ่มควบคุม (n=65) จำนวน (ร้อยละ)	กลุ่มทดลอง (n=86) จำนวน (ร้อยละ)	Chi ² test (Exact sig.)
เพศ			
ชาย	34 (52.3)	41 (47.7)	.624
หญิง	31 (47.7)	45 (52.3)	
รายได้ครอบครัว (บาท/เดือน)			
น้อยกว่า 5,000	7 (10.9)	17 (20.2)	.175
5,000-10,000	28 (43.8)	35 (41.7)	
10,001-20,000	12 (18.8)	16 (19.0)	
20,001-30,000	4 (6.3)	10 (11.9)	
30,001-40,000	7 (10.9)	5 (6.0)	
มากกว่า 40,000	6 (9.4)	1 (1.2)	
ผลการเรียน GPA			
ต่ำกว่า 2.00	3 (4.8)	14 (17.7)	.018*
2.01-2.50	7 (11.3)	17 (21.5)	
2.51-3.00	17 (27.4)	8 (10.1)	
3.01-3.50	10 (16.1)	13 (16.5)	
มากกว่า 3.51	25 (40.3)	27 (34.2)	
ศาสนา			
พุทธ	60 (92.3)	78 (90.7)	.483
อิสลาม	5 (7.7)	8 (9.3)	
ลำดับการเกิด			
คนที่ 1	26 (40.6)	46 (54.1)	.291
คนที่ 2	18 (28.1)	25 (27.4)	
คนที่ 3	12 (18.8)	9 (10.6)	
คนที่ 4 และสูงกว่า	8 (12.5)	5 (5.9)	

* p< .05

ผลของโปรแกรมต่อความตั้งใจละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น

จากการเปรียบเทียบความตั้งใจละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่าก่อนทดลอง กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีคะแนนความตั้งใจละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($F=1.697, p>.05$) โดยก่อนทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ย 4.50 และกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 4.65 ช่วงคะแนนมีค่าสูงสุด-ต่ำสุดเท่ากับ 1-5

หลังการทดลองพบว่า คะแนนความตั้งใจละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นในกลุ่มควบคุมหลังทดลองเท่ากับ 4.51 ส่วนกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 4.74 จากผลการเปรียบเทียบสองกลุ่มหลังการทดลองโดยทดสอบ ANOVA พบว่าหลังทดลองกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีคะแนนความตั้งใจละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=4.134, p<.05$) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนความตั้งใจละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง ($n=151$)

ความตั้งใจละเว้นการมีเพศสัมพันธ์	จำนวน	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	พิสัย	F - test
ก่อนการทดลอง					
-กลุ่มควบคุม	65	4.501	.8682	1 - 5	1.697
-กลุ่มทดลอง	85	4.659	.5467	3 - 5	
หลังการทดลอง					
-กลุ่มควบคุม	65	4.508	.9035	1 - 5	4.134*
-กลุ่มทดลอง	85	4.744	.5130	3 - 5	

* $p<.05$

สำหรับกลุ่มทดลอง มีคะแนนความตั้งใจละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น เพิ่มจาก 4.659 เป็น 4.744 แต่เมื่อทดสอบด้วยสถิติ paired t-test ศึกษาความเปลี่ยนแปลงของคะแนนความตั้งใจละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ระหว่างก่อนและหลังการ

ทดลอง ไม่พบความแตกต่างคะแนนก่อนและหลังการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>.05$) สำหรับกลุ่มควบคุมนั้นไม่พบความแตกต่างคะแนนก่อนและหลังการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>.05$) เช่นกัน ดังตารางที่ 2 และ ตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนความตั้งใจละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมระหว่างก่อนกับหลังการทดลอง

ความตั้งใจละเว้น ^a	ค่าแตกต่างเฉลี่ย (d)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t-test	df	p-value
กลุ่มควบคุม ก่อน-หลังทดลอง	.0001	1.1899	0.000	64	1.00 ^{ns}
กลุ่มทดลอง ก่อน-หลังทดลอง	-.0941	.5482	-1.583	84	.117 ^{ns}

^{ns} = not significant

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการนำโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมาประยุกต์ใช้กับนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มของวัยรุ่นวันเกิด เป็นการใช้สื่อผสมในการสอน ซึ่งมีทั้งบัตรอวยพร หนังสือ ฯ ร่วมกับกิจกรรมมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนเพื่อการตระหนักปัญหาเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเรียนตลอดการดำเนินการ 6 คาบ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของบิดามารดาและครูในการสื่อสารเรื่องพฤติกรรมทางเพศและการแสดงความรักและห่วงใยเด็กนักเรียน โดยทั่วไปการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวมีข้อจำกัดของประเพณีวัฒนธรรม และคิดว่าไม่ใช่บทบาทหน้าที่ของบิดามารดา⁹ การเขียนบัตรอวยพรวันเกิดให้บุตร ทำให้นักเรียนได้รับรู้บรรทัดฐานสังคมของบิดามารดาที่ห่วงใยพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนตั้งใจที่จะละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเรียนยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการวางแผนพฤติกรรมของเอจเซน^{10,11,17} ที่อธิบายว่า เมื่อนักเรียนมีทัศนคติทางบวก รับรู้ว่าบุคคลที่สำคัญกับตนเองยอมรับหรือต้องการให้กระทำพฤติกรรมนั้น และรับรู้ว่าตนเองมีความสามารถในการกระทำพฤติกรรมการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเรียน ย่อมจะส่งผลให้เกิดความตั้งใจและมีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเรียนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมทำบุญวันเกิด เน้นการทำบุญกับเด็กกำพร้า ที่มีภูมิสาเหตุจากการถูก

ทอดทิ้ง เป็นการสร้างสถานการณ์เสริมทัศนคติและการรับรู้บรรทัดฐานสังคมเพื่อการละเว้นพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเรียน สื่อการสอนชุดชั่วโมงแห่งการท้องช่วยให้เรียนรู้ความยากลำบากของการเป็นหญิงท้องและการท้องในวัยรุ่นเรียน และการเรียนจากสื่อหนังสือวัยรุ่นวัยใสเพิ่มความรู้อย่างเข้าใจเกี่ยวกับเพศศึกษาที่เข้าใจง่าย กิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องรวมอภิปรายและแสดงความคิดเห็นตลอดโครงการ เพื่อให้เกิดความตั้งใจละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเรียน สอดคล้องกับการศึกษาอื่น ๆ ที่พบว่า การให้ความรู้และการสร้างแรงจูงใจโดยใช้กิจกรรมกลุ่มกับเพื่อนและครอบครัว และการฝึกทักษะมีผลต่อการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในนักเรียนมัธยมศึกษา^{18,19} ในการวิจัยนี้พบว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมมีผลการเรียนดีกว่ากลุ่มทดลอง อย่างไรก็ตามผลการศึกษาแสดงว่าโปรแกรมฯ มีผลดีต่อความตั้งใจของนักเรียนในการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเรียนในกลุ่มทดลอง (p<.05) แม้ว่าการให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศกับสุขภาพในโรงเรียนมีความสำคัญ เพราะนักเรียนได้รับความรู้ส่วนใหญ่จากโรงเรียน¹³ แต่ยังคงจำเป็นต้องเสริมสร้างทัศนคติและความมุ่งมั่นที่จะมีพฤติกรรมที่เหมาะสมเช่นกัน ผลการศึกษาระยะสั้นครั้งนี้แสดงผลของโปรแกรมต่อความตั้งใจเด็กในการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเรียน แต่อาจไม่สามารถระบุว่าจะปฏิบัติสอดคล้องกับความตั้งใจหรือไม่ เนื่องจากเด็กวัยรุ่นเรียน

เริ่มเข้าสู่ระยะวัยรุ่นตอนต้น ไม่มีรายงานพฤติกรรมกาม มีเพศสัมพันธ์มาก่อนทั้งในกลุ่มควบคุมและในกลุ่มทดลอง จึงควรมีการศึกษาติดตามผลระยะยาวในช่วงวัยรุ่นตอนกลางและตอนปลาย และขยายผลการนำไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาอื่น ๆ

นอกจากนั้นพบว่าโปรแกรมกระตุ้นความตั้งใจในการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรในกลุ่มบิดามารดา/ผู้ปกครองกลุ่มทดลอง เนื่องจากมีกิจกรรมการเขียนบัตรอวยพรวันเกิดให้บุตร การที่บุตรส่งบัตรคำมั่นสัญญาให้บิดามารดา/ผู้ปกครองในกลุ่มทดลอง ซึ่งการสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อให้วัยรุ่นยับยั้งการมีเพศสัมพันธ์เร็วเกินไปโดยสัมพันธ์ภาพที่อบอุ่นเปิดเผยในครอบครัวจะทำให้วัยรุ่นยับยั้งพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้²⁰ จึงควรมีการนำโปรแกรมนี้ไปใช้ในอนาคตในการอบรมครูและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการป้องกันปัญหาการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น เน้นการป้องกันและสร้างทัศนคติค่านิยมที่เหมาะสมสำหรับวัยเรียน

สรุปได้ว่าผลจากการศึกษาครั้งนี้แสดงประสิทธิผลของการนำโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ต่อความตั้งใจเว้นการมีเพศสัมพันธ์ และควรมีการศึกษาต่อเนื่อง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในอนาคต ในการติดตามความตั้งใจและพฤติกรรมกามมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของกลุ่มตัวอย่างเดิมทุกปี ในช่วงต่างๆ ของพัฒนาการ เช่นระยะวัยรุ่นตอนต้น (มัธยมศึกษาตอนต้น) วัยรุ่นตอนปลาย (มัธยมศึกษาตอนปลาย) และเมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่

References

1. Division of Reproductive Health, Health Department, Ministry of Public Health. Reproductive Health Situation in Adolescent and Youth. [cited 29/08/2013]. Available from http://rh.anamai.moph.go.th/all_file/index/

teen_edit%208-01-1-2556.pdf (in Thai).

2. Pillitteri A. Maternal and child health nursing : Care of the childbearing and childrearing family (6 th ed.). Philadelphia : Lippincott. 2010.
3. McKinney ES, James SR, Murray SS, Ashwill JW. Maternal-Child Nursing (3rd ed.). Missouri : Elsevier; 2009.
4. Sanukul P ,Tanpaisan P. Pregnancy and birth outcomes among adolescent at Health Promoting Hospital Regional 6. Thai Pharmaceutical and Health Science Journal. 2008; 3(1): 11-18. (in Thai).
5. Boonnak R. The effects of life skill program on preventing sexual risk behavior among middle school students in Nakorn Prathom province. Master Thesis. Nakorn Prathom: Mahidol University; 2012. (in Thai).
6. Chaisri L. Factor effecting sexual risk behavior among high school students in Prajobkerekon. Master Thesis. Nakorn Prathom: Mahidol University; 1999. (in Thai).
7. Fongkaew W. HIV prevention for adolescents: challenges and solving problems. Chiang Mai: Nopburi Printing; 2011. (in Thai).
8. World Health Organization. Adolescent health. [cited 1/04/2016]. Available from www.who.int/topics/adolescent_health/en/.
9. Fongkaew W., et al. Parent participation for sexual health promotion, reproductive health, HIV prevention. Chiang Mai: Faculty of Nursing, Chiang Mai University. 2006. (in Thai).
10. Ajzen I. From intentions to action: a theory of planned behavior. In J. Huhl, J.

11. Ajzen I. The theory of planned behavior. *Organizational behavior and social human decision process* 1991; 50: 179–211.
12. Taikanong K. The Factors influencing of the intention of sexual risk behavior amongst high school students. *Christian University of Thailand Journal* 2011; 17(1): 168–77. (in Thai).
13. Puntang P. Factors influencing intention to prevent sexual risk behaviors of female secondary school students under the department of general education, The Secondary Education Service Area Office 2 in Chonburi Province. Master Thesis. Chonburi Province: Burapha University; 2014. (in Thai).
14. Hedges LV, Olkin I. *Statistical methods*. London: Academic Press. 1985.
15. Phuphaibul R. et al. Annual Report 2013: Human potential development project. Bangkok: Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University; 2013.(in Thai).
16. Ajzen I. TPB questionnaire construction. [cited 21/06/2016]. Available from <http://people.umass.edu/aizen/pdf/tpb.measurement.pdf>.
17. Wang Z, Zhao D, Lie L. The influence of parent–teen communication about sex on adolescents’ sexual attitude and behavior: Parent–teen attachment style as a moderator. *Acta Psychologica Sinica* 2007; 39: 1063–73.
18. Tawonrath S, Lapwongwattana P, Chansathitporn N. Effects of information motivation and behavioural skills model on sexual health behaviors in male secondary school students. *Journal of Public Health Nursing* 2013; 27(2): 15–26. (in Thai)
19. Tipareeromm W. Program for preventing sexual risk behavior in male adolescents. Master Thesis. Nakorn Prathom: Mahidol University; 2010. (in Thai)
20. DiClemete. Development of programmed for enhancing sexual health. *The Lancet* 2001; 358(9296): 1828–90.